СМРТ НА ФАШИЗМОТ — СЛОБОДА НА НАРОДОТ!

Нова Македониа

ОРГАН НА НАРОДНО—ОСЛОБОДИТЕЛНИОТ ФРОНТ НА МАКЕДОНИА

Цена 5 лева | Скопје, Недела 24 Декември 1944 год. Година I — Broj 24 | Телефон: 43

Да не забораваме оти издајниците, мачителите и убијците на нашите другари — раководители и борци на трипол годишната крвава борба против фашизмот, уште не се накажени!

НАРОДОТ НЕМА ДА ГИ ЗАБОРАВИ СВОИТЕ НАЈАРНИ СИНОВЕ ЗАГИНАЛИ ЗА СЛОБОДАТА

Денешната траурна академиа за загиналите раководители и борци

Денеска цела Македониа се секава за своите најарни синови. За онија чеда на Гоцета Делчев, за онија членови на КПЈ, за онија храбри војници на Тито, кое не жалејки го својот живот, својата мла-

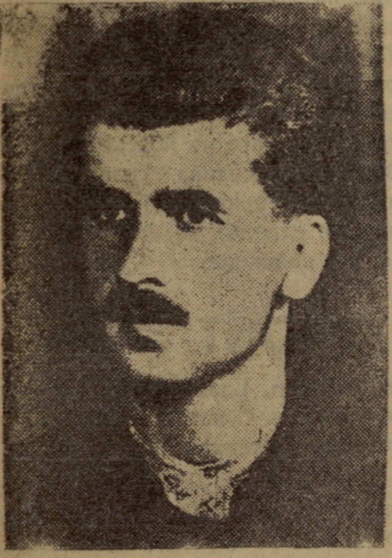

Орце Николов

дост паднаа храбро во светата народна борба за слободата на својата татковина. Денеска цела Македониа дава траурна академиа во нивна памет.

Во оваја гигантска трииполгодишна борба против гадниот фашизам, нашиот народ покажа таков героизам, кој ги надминуе сите досегашни славни моменти от нашата историја. Со крвта и животот на хилjадници своји најарни синови , нашиот народ ја спечели својата слобода. Во темелите на нашата слобода, нашата државност се зазидани коските на нејните нај-арни синови. Баш и затова он знае да ја цени оваја слобода, оти она је спечалена со пот и потоци крв како на своите синови, така и со најарните синови на сите бракја от федеративна Југославија.

Пред две години баш на 24-XII

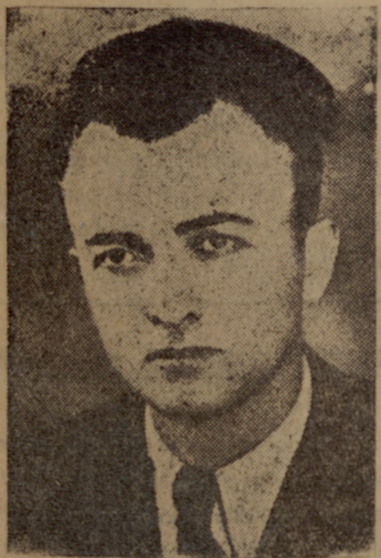

Страшо Пинджуров

1942 година зверски беја мачени и утепани Мирче Ацев и Страшко Пинджур. Они беја мачени на најсвиреп начин повече от дванаесе дена, така та месата им пагјаа и коските им се гледаја. Они от овија нечовечки маки умреја ама реч не проговорија, некажаја дури кој се. Орце бега от затвор и брза да дојде во својата татковина, да му служи на својот народ и гине во светата борба. Кузман со години се бори и ја организира народната борба ту во прилепско ту во битолско, ту во македониа под албанија ту во Скопје. Он е на секаде каде требе да помага, да охрабри и го организира народот. Он геројски загинуе во борба со фашистите кучина на Скопските сокаци. Цветан Димов, скромен и тих работник, но неустрашен борец и организатор на народно ослободителната борба и кога е во раците на фашистичките джелати, он је пак така скромен, да овија гадови во својата бес го фрлат от третијот спрат. А стиф Наумов народниот осветник на Кјуркчиев, е геројски организатор и раководител на народно-ослободителната борба. Тарцан и Борка Талев, тија организатори и предводници во јуришо на Прилепскиот участок се и организатори на првите партизански одреди. Карпош, тој народен осветник и предводник и организатор на борбата во Козјак, Вера Циривири — Трена која како организаторка херојски загина во борбата со фашистичките кучинја. Кој не си спомнуе за Цветанка от Прилеп, која после долго мачене не признава ншто и мародерите ја дават со ортомче, а она скака како заклано пиле. Кој не се секјава за славните борци кои паднаа во славните борби за Кичево, Дебарци, во историческите походи от Дебарци за Звегар. Кој не ги памети надчовешките напори на нашите славни борци от I и III ударни бригади во февруарските и мајски офанзиви и контра офанзиви. Кој не се секјава за онија герој на Гоцета Делчев кои јуришаја на германските бункери во Прилеп, Скопје и сите друзи места дека се водеше

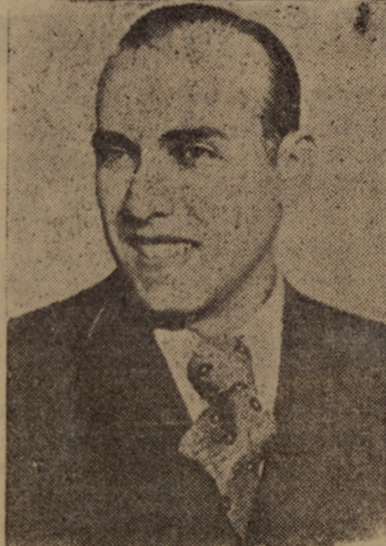

Цветан Димов

борба со германските фашиски орди. Нашата листа ке биде безкрајна ако ги изредуваме имината на борците кои со своите млади животи ја платија нашата победа — нашата слобода.

Они така смело го гледаја, врагот така геројски понесуваја сите маки и гинеја, оти беја воспитани от една партија, која ги учеше како треба самоотречено, да се борат за народните интереси, за народната слобода, и како да се мрази народнот непријател на славјанство-

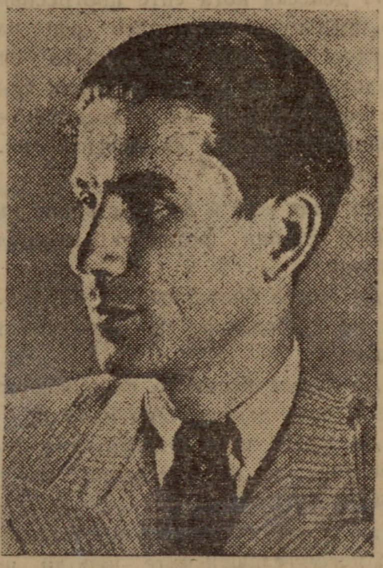

Кузман Јосифовски—Пито

то и на целото напредно човечество. Они беја ученици и војници на Тито.

Денеска ниф веке ги нема мегју нас. Они со своите животи го платија својот дел према својот народ, према својата татковина.

*Н*ије не треба да забравиме зашто они се борија и загинаја. Не треба да заборавиме оти придобивките што денеска ние ги имаме се платени со потоци крв и оти денеска кога се секјаваме за нивната памет ние не требе да заборавиме оти виновниците за нивната смрт стојат уште ненакажени. Оти нивните мачители и убијци уште не ги е стасала заслужената народна казна. А нивните близки мајки и татковци, бракја и сестри, нивните другари барат есап от си-

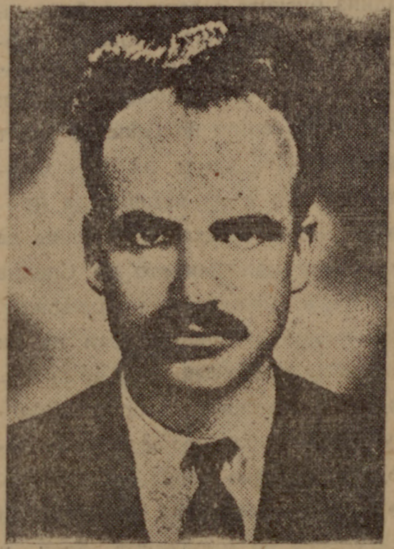

Мирче Ацев

те народни непријатели кои ја подпомагаја крвавата влас на фашискиот окупатор.

Нија им отговоруеме оти есапите со издајците, мачителите и убијците нема да останат не видени. Народот нема да ги заборави своите најарни синове!

ОДЛИКОВАНИА

на отличили се за способност во командуене и нарочни заслуги во борбата

Председателството на Антифашистичкото векје на народното ослободуење на Југославиа по предложение на врховниот командант на НОВ и ПОЈ маршалот на Југославиа Јосип Броз-Тито, донесе решение да се отличат за способноста им во командуванје и нарочни заслуги во борбата

СО ОРДЕН ОТ I РЕД НА ПАРТИЗАНСКИТЕ ЗВЕЗДИ:

Политичкиот комесар на Главниот штаб НОВ и ПОЈ за Македониа Борко Темелковски, командантот на корпусот Петар Брајович, полковникот Панче Неделковски началник на персоналното отделение на Главниот штаб за Македониа Страхил Гигов.

СО ОРДЕН ОТ II РЕД НА ПАРТИЗАНСКИТЕ ЗВЕЗДИ:

Полковникот Наум Наумовски, полковникот Борис Чушкарски, командантот на дивизија Кирил Михајловски, командантот на дивизија. Методие Поповски, командантот на дивизија Чеде Филиповски, заменикот на командантот на корпусот Лазе Калајджиев, мајорот Крсто Црвенковски, заменикот на командантот на бригадата Златко Билјановски.

СО ОРДЕН ОТ III РЕД НА ПАРТИЗАНСКИТЕ ЗВЕЗДИ:

командантот на бригада Тодор Матевски, командантот на бригада Најдо Стаменин, командантот на бригада Станојко Стошевски, командантот на бригада Нафи Сулејмански.

Ударна работа во Сплит-Далмациа

От Југославиа, дек. (Радио).

Железничкиот виадукт при Солино, кој го врзува Сплит со позадината е поправен за 13 дена. Това е една от новите победи на нашиот работник и инжинер — от една страна, и народната власт и народот — от друга страна. Додека е траела работата, имало големи тешкотии, заради одронјаване на земјата и големи дождои. Работниците и инжинерите работеле ден и нокј, по дожд и студ, без да престанат и без одмор. Срокот за изработуенјето бил 20 декември, ама на 19 декември мостот бил готов. Работниците и инжинерите се пример покажуат како требе да се работи.

Фабриката за цимент во Сплит векје започнала работата и изработуе 30 тона цимент дневно. Наскоро ке биде оспособен и рудникот Дубравица, кој произведуе по 200 тона каменен кјумур дневно. Многу бродоградилишта си ја започнале својата работа, како во Корчула, Брач и др. Обновен е и голем дел от Сплитското бродоградилиште.

Трст сака да се присоедини со Југославиа

Сл. Југославиа, дек. (Радио).

Покретот на населението во Трст за присоединуене со Југославиа достигна нов степен. За Тита и нова Југославиа се изкажуат не само посебни личности, туку и многу организации. Покрај предузечето, сега и 67 комитета бараат Трст да се присаедини со Југославиа.

Во логорот на „Сајмиште“ са изтепани преку 10.000 души

Белград, декември (Радио).

Државната комисија за установуене на војните злочини на Германците и нивните помагачи работи усилено. На „САЈМИШТЕ“ таја комисија раскопуе гробови на илјадници души потепани во логорот, или што умреле от глад и студ. Во логорот „САЈМИШТЕ“ било потепано преку 10.000 души. До сега комисијата откопа 6500 трупови и на многу от нив се навогјат трагови от тепанје. Со това, се докажуе дека ги мачеле пред да ги стрелјат. Кога ке се ископат труповете ке се сахранат на гробиштето во Земун. Народноослободителен фронт от Војводина на тија жертви ке им подигне споменик во Земун.

150.000 англиски работници протестираат против англиската политика во Грциа

Лондон, декември (Ројтер).

Сто и педесе илјади работници от корабостроителниците и фабриките во Шотландиа се собрава денеска да протестираат против правителственото становиште по прашането во Грциа. Участвуева работниците на повеке от 2.000 фабрики и корабостроителници. Во време на собраниата бева земени резолуции, со које се сака правителството да направи нужното за едно примирие во Грциа и бева изпратени телеграми во врзка со това до Чрчила.

Зверства на германските фашисти

Лондон, декември (Радио).

От Москва се јави дека една специална комисија била одредена да ги процени злите дела што ги направиле Германците во Литва.

Комисијата ја завршила својата работа и ги објавила резултатите на истрагата. Во Литва Германците стрелале на зверски начин 165.000 ратни заробленици и 30.000 грагјани. Заробениците биле: французи, Чеси а цивилните лица биле Совјетски и Литвански грагјани.

Осем това Германците направиле голема пакост полопривредата и саобракајот.

ЗА СТАЛИН

На тржествената академија во чест на великиот Сталин, који беше одржана во Скопскио Народен театар на 21 о. м. вечерта, другарот Густав Д. Влахов во својот академичен говор мегју другото каже:

Во тешкиот период после револуциата во борбата против надворешната интервенција и натрешната контрареволуција — Ц. К. го праќа Сталина на најопасните места и Сталин мајсторски ги реше сите вопроси и го покажа својот гениален талант како полководец.

Сталин го гледаме при Царицин, на Украина и Белорусиа, во Перм, во Петроград, во Смоленск, насекаде го гледаме Сталин каде има опасност за младата власт. Тој разработе гениалниот план за уништожението на Деникина. Тој план е едно сочетание на военн тактически знания и длабоки политички анализ на положението. Това е една част, едно звено от гениалната сталинска стратегиа, која така мајсторски се преводи денеска во борбата против фашизмот.

Нито еден водач во светот не е уште раководел таква многомилиона маса на трудјаштите се како Сталин. Тој раководи нечувано уште во историата масовоцоциална држава, една силна, монолитна и сплотена држава, за единството на кое можат да завидат останалите едионационални држави. Сталин е внимателен кон лугјето и нуждите на масите, тој е непримирим кон врагавите на народот. На сите позната неговата скромност. Одговарајки на поздравлениата по случај 50 годишнината от роденнот му ден тој кажа:

„Можете да не се самнјавате, другари оти сум готов и за напред да ги дадем за делото на работническата класа, за делото на пролетарската револуциа сите свои сили, сите свои способности и ако требе целата своја крв, капка по капка".

Това е Сталин.

И кога на 22 јуни 1941 година фашиска Германиа го нападна вероломно и изненадно Советскиот Сојуз таја је найде пред себе си еден гигантски монолитен гранит, който не само и прегради патот но и нанесе огромни, сакрушителни удари.

И покрај временото на плодородни и богати земји советската економиа не намали својата продукциа, а на против това ја увеличи. Денеска Советскиот сојуз десет пати повеке произвоудуе танкови, самолети, топови и др. видове оражие, увеличена е два пати продукциата на селското стопанство. Това е раководството на Сталин.

Сталин, создателот, организаторот и вдохновителот на Црвената армиа, демострира во овија времина на Отечествената војна на Советскиот Сојуз против фашиска Германиа уште еден пат во недостижим размер својот гениј на велик военоначалник. Тој е създателот на една нова стратегиа, на една динамична, военно-политичка стратегиа, *на Сталинска стратегиа.*

Тој е воспитател на цели плејади герои полководци. Имената на полководците от Сталинска школа како Жуков, Василевски, Толбухин, Малиновски, Говоров, Рокосовни и многу други са известни на целиот свет.

Благодарение на таја стратегиа, благодарение на таја школа, благодарение на мокјноста на Советите, благодарение на единството и братството на советските народи, хитлеровите армии бева разбиени. Кој не ги памети и не ги знае Москва, Сталинград, Ленинград, Севастопол, Орел, Куркс, Белград, Корсун - Шевчемковски, Белорусиа, Прибалтика, Јаси, Белгород и уште многобројни места каде се демонстрира славата на советското оражие героизмот на советскиот човек.

Во Сталина, советн времено угнетените от фашизмот страни гледава своята надежда за ослободуене. Они со огнен ентузиазм се дигнава на борба, по апелот на маршала Сталин во речта му по радиото от 3 јули 1941 и поведова една жестока борба против фашизмот за своето национално ослободуене.

Примерот на Советскиот Сојуз, што соуме под раководството на великиот Сталин да ги сплоти повеке от 60 основни националности во една целос е исто така залог, дека и ние собладувајки и охранувајки како зеница на окото това братство и единство ке бидеме исто така силни и еден залог за единството е исто това дека на челото на нашата нова држава федеративна Југославиа стои таков испитан, последователен борец за слободата на народите како маршал Тито.

Македонскиот народ гледа во Советскиот Сојуз прекрасен пример на какво е способен еден слободен народ кого ги развраје своите народни сили своите таланти, својата енергиа. Това е пример за да се фанеме ние Македонците за работа и заедно со останалите народи на Југославиа, под раководството на маршал Тито да построиме една силна, срекјна федеративна Југославиа.

И денеска ние се... дека се дава возможност и на нашиот војник да участвова рамо до рамо со нашите сојузници во окончателното уништожуене на фашискиот звер, во добиването на полната слобода за сите демократски народи.

Во таја борба героизмот на советските народи е нашиот патеводител. Тој героизам воспитан от маршалот Сталин го очудуе целиот свет. Но това е само израз на љубовта на советскиот човек кон маршал Сталин. И за това советските војници на чело со комсомолецот Матросе извикуват „за Сталина, за Родину" и закриваат амбразурите на фашиските бункери со своето тело.

И затова советските партизани на чело со комсомолката Зоја Космодимјанскаја и Лиза Чајкина извикујки: „За Сталина, за Родину" умират така геројски.

И затова советските снајпери на чело со момсомолката Лјудмила Павличенко, ичвикујки: „за Сталина, за Родину" и истребујат еден по еден фашиските зверови.

Това е возможно зошто во Сталина народите на Советскиот Сојуз гледаат на својот героизам на своята љубов кон Отечеството, на својот патриотизам.

Во Сталина народите на целиот свет гледаат воплоштение на своите нади и тежни за слобода, мир и независност.

Името на Сталин се носи во секое машко, женско и детско срдце на секаде во светот кое како огин гори и ги вика на борба против фашизмот, на борба за слобода

И денеска кога сите прогресивни го празнуват тој срекен ден на човечеството, 65 годишнината от роденнот ден на тој нај-велик син на нашата епоха, ние Македонците извикуеме заедно со другите народи.

Да биде жив и да биде здрав на многу години великиот маршал Сталин.

Да живее братството на народите на Југославиа со Советскиот Сојуз.

Да живее великото содружество мегју сите демократски народи.

Да живее нова федеративна Југославиа и нашиот велик водач Маршал Тито.

Да живее единството и братството мегју славјанските народи на чело со Великиот Советски Сојуз.

Да живее Сталин.

ВАЖНО СООПШТЕНИЕ

Сите граѓани, који после 9 септември, са дошли во Скопје от Србиа, Бугариа, Албанна и Грциа, да се јават во пријавното отделение при ОЗНА за град Скопје.

Рокот на пријавуването е до 26 декември.

1—1—2

От отделението за заштита на народот — гр. Скопје

ПРЕГЛЕД НА БЕЛГРАДСКАТА ШТАМПА

„Зближуенето на полскиот и руски народи"

Белградскиот лист „БОРБА" објавуе уводна статиа со наслов *„Зближуене на полскиот и рускиот народ"* во која мегју другото се кажуе: „Полскиот народ се навогја денеска пред остваруенето на идеите за който се борева много нейзини генерации, нейзини синови и борци. Полска, благодарение на Црвената армиа и мошното ослободително движение на полскиот народ, без сомнение ке излезе от оваја војна како јака и независна демократска држава, во која ке бидат собрани сите демократски и слободолјубиви сили на странатa... Руски и полски феудалци по-долга воделе политика за своjте тесни интереси и се бореле мегју себе. Во началото на 17 век Полјаците ја завзимаат дури и Москва. Рускиот народ под водачеството на своите народни јунаци ги истерал полскиот завоеватели от својата земја. Царска Русиа от друга страна беше секој пат потисник и непријател на полскиот народ. Царска Русиа е учествуела во сите делби на Полска а во времето кога ги владеела источните краишта во Полска ги гнетела Полјаците и со крв го задушила полското востание от 1831 год. до 1863 год. Големите носители на руската прогресивна мисла во 19 век, Херцен и Чернишевски се застапиа за полскиот народ во неговата борба против царскиот режим. Во востанието 1935 година руските селани и работници се борева заедно со Полјаците против царската тирания... Ако во Полска, во садбоносните години пред оваја војна не беше на власт предателската клика на Ригј Смигли сигурно е да немаше да пропадне Чехословачка и немаше да се измени положението во Средна Европа, а можда и на Балканот. Германскиот империализам не би можел да се повампири и да ги нападне Советските народи. Зближуенето на полскиот и рускиот народ служи како темел за зближуене на сите словенски народи и за осигуруене на мировниот блок и обезбедуенето от агресиа. Това зближуене, со помокј на останалите славјански народи може да спречи новата германска наезда и да обезбеди на словенските народи долготраен мир и слободно демократско натрешно развијање. За това, това е најголемото событие во историата на славјанските народи".

ВЕСТИ ОТ ФРОНТОВИТЕ

КОМУНИКЕ НА ВРХОВНИОТ ШТАБ НА НОВ И ПОЈ ОТ 22 ДЕКЕМВРИ 1944 ГОД.

Во Срем нема нарочни промени. На овој сектор нарочно беше актив на нашата авијациja која имаше значајни успехи бомбардијрајки непријателските колони, слагалиштата и артилериjските положаји. Уништено е 21 автомобила 15 коли, неколко топови и утепани са 90 војници и офицери. Предизвикани са 14 помали и по-големи пожари.

От долината на Дрина се наставуват жестоките борби. Нај-големите борби се водат на комуникацијата Јања—Бјелинаво по кој правец Германците се пробиват за Брчко. На секторот Козлука наполно е уништена една колона от германски морнари.

Во Црна Гора борбите се наставуат на комуникациите Матошево—Колашин—Мајковац на кој сектор зеде участие и Сојузничката авијација— уништавајки ги германските заостанали делови, нашите единици избија во непосредна близина на Матошево дека сега се наставуват борбите за оваја место.

Во Херцеговина са одбиени неколко германски нападенија от Широка—Бриег каде претрпеја знатни губитци. Во долините на Босна нашите единици извршија нови нападениjа на комуникациjите мегју Жемца и Добој каде го обуставија саобраќајот. Уништен е еден теретен воз со војни материал и линиата е скината на повеке места.

Во Хрватска е уништена една германска усташка колона, која беше продрела во Удбина, и отфрлена е назад према Задни Лопац. Тука са утепани 90 германци и усташи. Понатака на север борбите се водат околу Коренница, каде германците трпат големи загуби. На комуникациите Загреб—Карловец после долги борби ликвидирано е едно германско упориште „Драгаалч", каде се утепани 140, а заробено 35 германци и усташи. Линиата е пресечена на должина от 6 клм. На комуникациите Сисак—Сунја нашите единици бргу со концентриран огин изненада ги нападнаа германските моторизирани колони при преминуењето каде са уништени преку 30 камиона и утепани и ранени 100 непријателски војници.

Во Словениа нашите единици извршиаа неколку успешни нападенна на германските комуникации, заради које е прекинат саобраќајот Љубљана—Загреб. На пругата Марибор—Кран—Јасеница уништени са 5 локомотиви и 27 вагона, а пругата е бутната на повеке места. Во Витавската долина силни против нападения прави непријателот, ама нашите единици го одфрлиа на неговите положаји.

ИСТОЧЕН ФРОНТ

Во течение на 22 декември на територнјата на Чехословачка источно от градот Лученец нашите војски со борба завзедоја населените места Вишна—Колоша, Соботка, Гусина, Дуренда, Бозофала, Гостице, Тамасвелги.

Во Унгарна северо-источно и северно от градот Дјендеш нашите војски го завзедоа градот и железничките јазел Киш — Теренне, а исто така со борби ги завзедоа населените места Диснешд, Арло, Бор шоднадашд, Балатон, Петерващара, Матрабала, Супатак и железнички станции Јартанхазан, Матрабала.

Во борбите за 21 декември источно от градот Лученец, и северно от Дјендеш нашите војски заведоа во плен 1755 германски и унгарски војници и офицери.

За 21 декември нашите војски погодија и унищтија 101 танкови. Во воздушните борби и от огинот на противвоздушната артилерија са кутнати 68 непријателски самолети.

Западен фронт

Лондон, 22 декември (ТАСС).

Сојузничките војски одбија ред непријателски нападенија во рејонот Моншау и наново ги завзедоја неколку мали градови во тој реон. На северниот фланг каде Германците наступуват сојузничките единици успеја да ги запрат, и поново го завзедоја Ставло. Исто така се водат борби за градот Малмеди. Благодарение на дејствијата на сојузничките војски избегнати са движенија за обхваќане и за обкружение во правецот на Сен—Вит, који уште се навогјат во раците на сојузниците. Противниковите единици, који напредуват кон запад от Вијанден достигнаја на една точка источно от Вејца и от градот Клерве. Продолжуват борбите во рејонот на Естернах.

Во Саарскиот реон сојузничките војски го очистија от противникот Дилинген и напреднаја малку во реонот на Вегези. Лошото време ги ограничи дејствијата на авијацијата. Во нокта 22—23 декември тешките бомбардери на сојузниците извршија нападн на сточните станции во Клен и Бонне.

ПОЛОЖЕНИЕТО ВО ГРЦИА

Лондон, 22 декември, Радио.

Воените кореспонденти от Атина јавија сабајле дека во миналата ноќ британските снаги, во који имало и танкови, преку улазот на Пирејската лука се искрцале на другиот брег и завзеле позиции. Тије не сретнале сопротива на Еласовите привърженици и сега напредуват во натрешноста.

Други британски снаги, който представуее десното крило на Британците, сретнале јака сопротива на Еласовите групи, који се укопале во зградите во северниот дел на доковите.

Во течение на черашниот ден британските авиони патролирале над грцката престолица, спремни да ги унищтат Еласовите танкови, ако тие, и покрај ултиматумот на генерал Скоби, отворат огин. Ама до това не дошло.

Во досегашните борби Елас има загубено околу 5.000 души, така да сега има околу 20.000 души само во северниот дел на Атина.

Лондон, 22 декември (Радио).

Грцкиот генерал Пластирас, који се врати во Грциа от изгнанството, назначен е за главен комадант на грчката војска.

Бугарските дивизии са спремни за марш на Берлин

Пред построените бугарски дивизии, спремни за нови задачи, генерал-мајор Козловски беше одржал еден говор во кој мегју другото кажа и следното:

„Нашите полкови ке наступуват рамо до рамо со славните синови на Руската земја и маршал Тито да го забодат победоносното знаме над урнините на хитлеровата крепост — Берлин".

Думите на генерал Козловски бева попратени со громко одобрение.

ОТ ЖИВОТОТ И РАБОТАТА НА РЕСАНСКАТА МЛАДИНА

Големиот интусиазам кој ги обфануеше секоје наше село и град одма по ослободуенето му от окупаторот, го обфана и работното градче на убавата Преспа — Ресен. Уште кога разбојниците фашисти не бева испудени от нашата татковина, животот на ресенската младина, уште тогај, беше тргнал по патот на нај-арните синови и керки, а денеска и младината која не е зела пушка во рака а е останала во позадината да гради, покажа оти направи еден голем чекор напред.

Таја младина, тие млади Македонци Ресјани, Турци, Власи Албанци и др. здружени во местниот Н.О.М.С.М. создадова веке хор, работна чета, дилетанска (театрална) група и неколку спортски секции. Сите тие живи делови на местниот Н.О.М.С.М. работат неуморно и веке са окусени плодовите на трудот и добрата волја.

Така на 24 ноември работната чета, со радос во срце, песни на уста, и лопати и метли во рацн, се зададе да ја очисти калта резилот на градот, која вистински беше стращилиште за секој гост. Трудот покажа много добар резултат. Како примери на сознателна работа и дисциплина, требе да се посочат другарите: Никола Котларовски, Нусрет Шабединовски, Абдул Даутоски и Благо Бацевски, а от другарките: Зора Радевска, Марика Ночевска и Нада Николовска. Целиот град беше радосно зачуден кога виде како децата на ониије, који до чера бева рачунати за газди и чорбаджиии, со лопати и метли, заедно со децата на дочерашните чифчиии и работници, метат, дигајат и носат кал, и това во сред градот, на плоштадот — лазарот. Истата таја работна чета, ставајки се на разположение на градскиот Н. О. О. дава многу често работна снага — доброволци, како машки, така и женски.

На 26 истиот месец, пак местниот Н.О.М.С.М. изнесе својата прва слободна културна просветна забава. Со убаво изпејаните химни, маршови и песни, хоровата група се здоби со општи симпатиии на публиката и целото население. Уште по-блескаво беше изпратен скечот „Бегот и чифчијата". По желание на публиката и населението програмата се повтори на 27-ми, кога, особено многу имаше посетители — другари муслимани.

Во нај-скоро време ке биде привршен и младинскиот дом, та, имајки по-добри условија, ресенската младина ке може да се надпреваруе во работата со останалата младина на новата ни држава — федерална Македониа во демократска и федеративна Југославиа, — спремајки се со младински жар за II Конгрес на антифашиската младина на Македониа.

Лазар Т. Стојановски

Членовите на АСНОМ се свикуат на заседание

Заседанието ке се састои на 28 декември

По решение на Президиумот на АСНОМ на 28 декември 1944 година се свикуе Антифашистичкото Собрание за Народното Ослободуене на Македониа (АСНОМ) на второ, ванредно, заседание при дневен ред:

1. Реферат по политичката ситуациа;

2. Реферат по организационото прашање;

3. Решение со кое се одобрава работата на Президиумот от првото до второ заседание на АСНОМ;

4. Биранје на нов Президиум на АСНОМ; и

5. Разни.

Поканують се сите членови на АСНОМ да присаствуват на ванредното заседание.

Представителите — членови на АСНОМ да се јават на 28 о. м., преди заседанието, во канцелариата на секретариатот на Президиумот.

Галантеристите за војската и пострадалите

Димитар Парнаджиски 5.000 и 15 чифта ракавици; Александар Николов 10.000; Братја Крстеви 20.000; Јордан Андонов 10.000; Лазар Стефков 3.000; Тодор Андонов 4.000; Димитар Аврамов 3.000; Методи Николов 3.000; Георги Георгиев 2 фанели, 3 гаки и 2 чифта чорапи; Павле Панев „Весна" 20.000; Трајко Крстев Сиджиловски 20.000; Симеон Стојанов 2.000; Никифор Талаганов 10.000 и 5 гаки зимски; Александар К. Мисов 6.000; Р. Георгиева и В. Костова 3.000; Петар Спиров Алексов 5000; Благој П. Мангаров 3.000; Јордан Ст. Јанев 3.000; Тошо Димов 1.000; Никола Чука 5.000 и 1 дузина ракавици; Никола Јанев 5.000; Лубе Давидоски 20.000; Александар Трајковски 5.000; Петранка Х. Арсова 3.000; Здравко С. Илиев 10.000; Асен Матевски 1.000; Нестор Джиков 10.000; Киро Јаковчев 3.000; Јордан Лазов Владов 5.000; Петар Илиев 5.000; Јосиф Т. Сушелов 2.000; Андро Јаковчев 1000; Михаило Чука 1.000; Хусамедин Хамид 1.000; Джиков и Тасев 5.000; Душко Зафиров 1.000; Митре Симеоновски 4.000; Бојаджиев и Халил 5.000; Јордан К. Јошески 5.000; Никола Курапов 20.000; Коста Леков 3.000; Христо Баев 1.000; Малуш Б. Ахмед 3.000; Илија Ј. Нука 3.000 и 20 чифта ракавици; Сабахудин Р. Јашар 1.000; Коце Трајков 5.000; Саид Б. Халил 1.000; Хусеин Умер 1.000; Петар Јаневич 500; Мухарем Латифов 3.000; Ибраим Ариф 300; Иван Богатиновски 500; Стефан П. Цикуновски 300; Трајко Јорданов 250; Славко Тупарев 1.000; Братја Читкушеви 5.000; Коста Д. Ангелов 1.000; Селман Осман 1.500; Зија Х. Бекиров 1.000; Андреа Дуков 500; Галантерија „Надежда" 4000; Димче Градчанац 5.000 Нухи Каилов 5.000; Никола Х. Антов 5.000; Воислав Живков и Стојанов 5.000; Кирил Атанасов 1.000; Владамир Несторов 3.000; Коста Д. Аритонов 600; Костантин Антов 3.000; Фердинанд Арсов 2.000; Васил Наумовски 2.000; Бракја Ристови 500; Захарија Давидов 300; Костадин Аросвски 1.000; Бракја Каладжиеви и Д. Стојанов 20.000; Страхил Панчев 1.000; Лубомир Д. Ивановски 1.500; Бранко Гребенаров 1.000; Ангел Наумов 1.000; Георги Х. Митов 2.000; Георги Никодинов 10 сапуна тоалетни; Бракја Бојаджиеви 5.000; Светослав Штаклев 2.000; Коце Икономов 5000; Петар С. Наунчески 5.000; Стефков и Стаматов 5.000; Абдула Ибраимов 1.000; Зекирија Х. Саид 1.000; Минур Али 600; Бојаджиев и Мојсов 2.000; Караман Али 500; Братја Лазареви 5.000; Джартов и Митов 5.000; Аки Ибраим 2.000;

От денес — 24 декември 1944 год. по немане на книга „НОВА МАКЕДОНИА" ке излегва, за неопределено време, преку ден.

От редакциата

Младината во Кавадарско

Младината во Кавадарци и срезот се готви за II конгрес. Одамна веке от овој крај сите младинци способни за оружје са во редовите на НОВ, а пак онија младинци који са под 17 години са сите организирани во НОМС.. Младината во градот, организира своја работна бригада. Такви бригади има формирано и во обштините Бегнишка и Дреновска, а во Мрежичката општина младинците имајат свој работен батаљон. Селото Ваташа има исто така свој баталјон Младинките во Кавадарци са организирали работни чети от по 85 другарки. Сите села во срезот имат младински домови, како и младински хорови. Работни бригади имат изработани 5335 работни денови. За поправуене патишта, мостови и пренесуене дрва и греди. Осем това младинците от селата имат посејано 1760 декара ниви на мобилизираните, имат направено 3850 лисника за исхрануене на стоката. Младинците от Кавадарци имат исечено 800 кубика дрва, а баталјонот на Ваташа сошиено 1050 кошули за НОВ. Младинките от Крневската општина имат сошиено 450 гакји и кошули. Собрана и следната помокј за војската 3650 рала чорапи, 555 крпи за лице, 327 кошули, 157 рала тачи, 32 джемпера, 1442 кгр. кромпири а и над 7000 јајца. Осем това младинците от Крневската општина имат однесено на ранените другари и болни во болницата во село Боула 705 кокошки и секој ден носиле млеко за 150 болесници а младинците от Дреновска општина носеле секој ден по 70 литра млеко во болницата во село Шишково. Во Неготинскиот срез работните единици имат изработено 4910 работни дена за посеване, бранје дрва и т. н. Собрана е помокј чорапи 93 рала, 215 кгр. брашно, 225 кгр. жито и друго.

СИНОКЈНАТА ВЕЧЕРА

во чест на грчката и албанска делегации за вториот Младински конгрес

Синокја во Скопје беше дадена вечера от Гл. одбор на НОМС во чест на делегатите от Грциа и Албаниа за II-от Младински конгрес.

Гостите бева поздравени от др. Михајло Швабић, член на Ц. О. на УСАОЈ. На вечерата присуствува и др. Димитар Влахов кој одржа краток говор за историата на Македонскиот народ и за задружната борба на балканските народи.

От името на делегатите от грчка Македониа зборува членот на Ц. К. на Епон (мл. орг.). за гр. Македониа, а от името на албанските делегати зборува др. Лири Белишева, член на гл. одбор на Сојуза на антифашиската младина на Албаниа.

На крајот делегатите беја поздравени от председателот на НОМС др. Кр. Црвенковски.

КОНФЕРЕНЦИИ ВО СКОПЈЕ

Мајстори, кондураджии, аптекари, сарачи, чантаджии, седлари, самарджии, кебабджии.

Понеделник, 25 декември, во 10 часот обштината.

— — — — — — — — — — — — —

Работници металци (сите кој работат со машини).

25 декември — понеделник, во 17 часот ж. гимназиа.

— — — — — — — — — — — — —

Приватни намештеници (трговски помокјници от сите бранши, и исте приватни чиновници).

26 декември — вторник, во 17 часот ж. гимназиа.

Скопските градинари и земледелци до сега дадова 103.800 лева и 200 кгр. пшеница, јачмен и ченка

На 17. XII. 1944 година во салата на школото „Цар Симеон" одржана е конференциа на Градинарите и земледелците со следниот дневен ред:

Присутни членови бева 100, сасловието брои околу 300.

Конференциата беше раководена от председателот на месниот — Градски Народно-Ослободителен фронт другарот Димитриа Јаковлев, кој даде думата на др. Ѓоколев, кој изнесе политички реферат и реферат по акциата за собиранје на помокј за нашата војска. По двете точки се разви дискусија, во која зедова живо участие членовите на горните сасловија. После се отвори подписка. Се подписава следните другари: *Боце Иванов 5000 лв.; Цветан Димчев 5000; Ангеле Танев 20.000; Санде Младенов 10.000; Велјан Цветков 15.000; Стојан Николов 5.000; Никола Димишков 5.000; Тодор Трајков 5.000; Владо Николов 6000; Стојче Р. Митрев 7000; Трајко Филипов 6000; Димитар Трајков 2000; Јанко Трајков 2000; Трпе Трајков 2000; Стојан Стојанов 300; Бранко Тодоровски 2000; Тодор А. Наковски 1500; Божин М. Колев 1000; Митре Данилов 2000 и Анто Николов 2000 лева.*

Со хранителни продукти: Андреја Димишков 50 кгр. пшеница; Божин Марков 30 кгр. пшеница; Трајко Драгомановски 50 кгр. јачмен; Велко Трајков 20 кгр. ченка и Мите Велков 50 кгр. ченка.

После това се избра одбор со председател Санде Младенов, секретар Трајче Анчев и касиер Ангел Танев.

(Подписката продолжава).

ОБЈАВЛЕНИЕ

Се поканують сите членови на професионалниот одбор на просветните работници на Народно-ослободителниот фронт, да дојдат денес во 4 часот по пладне во салата на Музикалната гимназиа на својата прва конференциа.

Денес — 24 декември Градскиот Народно-ослободителен фронт приредује во Народниот театар во 15 часот

КОМЕМОРАЦИА

на падналите герои, организатори, раководители и борци на Народно-ослободителна борба на Македониа.

Ете ги...

За да се земе билет за автобусите што го сврзват Скопје со другите наши градови, првенство имат тиа што патуват по служба. И то е правилно. И против това нема што да се каже. Но има другари, кои ангажират билети, гјоим ти они ке патуват по служба, а после ги дават на пријатели.

Това прави едно лошо печатление и со това создава една лоша практика, на која требе да се тури крај.

КОНФЕРЕНЦИА

на работниците от Пивоварната фабрика — Скопје

На 15 о. м. во салата при самата Пиварна беше одржана прва конференциа на работници-нички и чиновници во пиварната фабрика.

Конференциата беше отворена от другарот Петар Плеше. Тој даде думата на другарот Димитар Стојчев—Цуце, кој говореше за историјата, развитието и значението на Народно-ослободителниот фронт.

Др. Бошко Тонев збореше за положението на работниците во слободна Македониа во нашата нова демократска и федеративна Југославиа. А за социалното положение на работниците во неја говореше др. Благој Димитров.

После това се разви дискусија, во која земава участие доста от присаствуваштите. После дискусијата се избра одбор от: Петар Плеше, работник, за председател, Милан Симов, чиновник за секретар и Павле Несторов, за касиер.

На конференциата бева около 100 лјуге.

Денешните избори за Н.О.О во Скопје

Скопскиот градски Народно-ослободителен одбор во врска со денешните избори за Н. О. О во Скопје е издал објава до граѓаните и граѓанките на гр. Скопје во која меѓу другото се кажува:

Во новата македонска федерална држава, целокупната граѓанска власт се дава во рацете на Народно ослободителните одбори, кој ги решаваат сите стопански, социјални и културни проблеми во своето место, они водат грижи за редот и сигурноста на граѓанството.

Во избирането на тија одбори учествуват сите македонски граѓани и граѓанки от 18 години нагоре, без разлика на вера и народност.

Со това, за прв пат во историјата на македонскиот народ, се дава возможност на секој Македонец да ја избира слободно својата народна влас.

Во Скопје престолницата на Македониа, покрај Градскиот НОО, кој продолжува како таков да функционира, ке се изберат и народно-ослободителни одбори за четири отделски градски реони (квартали), за да се даде возможност на граѓанството по активно да учествува во власта и само да си ги решава сите горни прашанја.

Во тија одбори може да биде избран секој еден Македонец, без разлика на вера, народност или пол, стига да е честен, некомпромитиран и да има углед меѓу граѓанството.

Католичкиот Божикј. — Во Божикјните нокји измеѓу 24. и 25. декември ог. ке се одржи во овдешната католичка ц р к в а, службата Божја, точно во полнокј. Движението по улиците е дозволено до 2 часот после полнокј. — На првиот и другиот ден Божикј Св. Мисе во 7 и 9 сатот.

Културна страница

ХУДОЖЕСТВОТО КАЈ НАС

Во довчерашната тежина на робството во Македониа која не беше само економско, политичко а и културно, еден от најболните прашанја за кое никој пат не се позволи да се покрене, беше развијанјето на художеството.

Со исклучение на неколко таланти кои успева да се со помокјта на своите сопствени усилиа и нлениа жертви издигнат, и това не само во рамките на својата околиа, веке и по културните средини на Европа, секое покренуто прашанје за художественото васпитание, за стваранје на нови генерации, остануева глуви.

Таква поробена художествена Македониа влезе во редовите на народната ослободителна војна за да си ослободи покрај правата на слободата на својата татковина — на својот народ, и правата на културно-художествена слобода на толку измачен народ, а со неја и влегуванјето во редовите на културните европејски држави.

После ослободуенјето ни, тие кои до чера се бореа со пушка, денеска зимаат задачата да во својата ослободена земја покажат патот на по младите. Они се по број многу малку. Навистина малку, ама со големо искуство во својот пат во художественото минало кое не беше само една тежнја и индивидуално развијанје, ами и полно со солзи за својата немокј во своето желание а својот народ полн со таланти даде това што со право очекувава от нив: отврлуенје на културните робски синжири-воспитаванјето и издиганјето на својот човек.

Тие синови са денеска слободни. Слободни во својте идеали и амбиции, кој до сега бева угушени. Да создават културната Македониа. И тие синови ке дадат се, ке уложат се, за да покажат на целиот свет дека оваја земја не е сиромашна во духот си, дека поробителите не успееја да го угаснат огинот на столетните традиции, на тој златен период кога Македониа беше колевка на културното художество, кај нас е денеска малко. Оно малко ама е силно. Снагата му е јака за да може во најкраток период да пружи на младите синови воспитанјето со кое ке покаже дека Македониа не само што беше колевка на културата ами ке биде.

И. Мартиноски

ТАЛАНТ И МИРОГЛЕД

Позната е вистината, оти за да бидеш творец-градител-создател било во која гранка на искуството нужно е да имаш *талант*. *Гледаш* да речеме, кадрата на Рубенса, или слушаш Реквиемот на Моцарта, или стоиш пред грандиозните статуи на Микел Анджело, или четеш вечно живиот Фауст на Гете, ти трпнеш и немееш. Сите тие творби ти зборуат право на срцето со некаков таинствен јазик Окото ти е наполнето, а срцето наситено. Јасно ти е како бел ден длабочината на идејата. Јасно ти е како бел ден, дека това нешто не може секој да го владее, дека това нешто се носи со рагјането и от неговото отгледуенје зависи и неговата сила. Но това е само одражение на една действителнос или на една епоха. Но това се ли е? За едно произведение не е само нужно да имаш талант, т. е. способнос да предаваш или да одразаваш по-еден нов, неповторен начин мислите си, чувствата си, новото кое го носиш и го кажуеш за прв пат на светот; нужно е да имаш јасно политическа концепциа, за да може талантот да се оформи и излее во завршени творби. *Талантот е руда, нужно е кованје денонокјно работенје над него за да стане метал. Само талант без работа, без издигнуенје културно ке пропадне, ке се преврти во механизам за пустословни работи и во игра на думи.* Парнасовците некога мислева оти талантот решава се. Идеологот нивни Стефан Меларме кога го прашале што требе да четат поетите за да се издигнат, им одговорил, речник да четат. Поетите не се нуждаат от преставви ами от речник, от думи. Ние викаме не само талант решуе, но талант и култура.

Значи, покрај талантот требе да се има јасен, здрав, определен мироглед. От талантот зависи каква ке биде силата на произведението, а от мирогледот зависи какво ке биде содржанието на произведението. Мирогледот е нешто што за една нокј не се добива. Нужна е системна и неуморна, постојана работа. Оти да живееш во една епоха, како што е нашава, каде на бојното поле се сретнуат два света, два противо положни мирогледа и да не можеш да ја разбереш затова би те осудиле поколениата. А за да го разбереш се това требе да имаш здрав барометар. *Тој барометар би бия диалектичкиот материализам.* Ние се навогјаме во градината на новиот художествен реализам, кој вее от чудната и широка Советска страна. Во таја градина најголемиот даб е диалектичкиот материализам. Он е таја магесна прачка што ке ти каже како требе да ја разбереш материата, светот и лугето. Гениалниот Маркс по повод на Фоербаха во знаменитиот десети тезис вели, оти философите до сега само го објаснуеле светот, дека тој постоел, но работата е таму како светот да се измени. Ете една вистина која требе да стане евангелие за творците. Штом *„писателите са инжинери на човешката душа“*, тогај неопходно е да бидат и нејзиниот водач, воспитател и пресоздател, значи писателите требе да помогнат со своите творби, не само за објаснуенјето на светот, ами и за неговото изменуенје. Средата, лугето, приликите помогнале писателот да се роди, но тој требе да помогне на истите за да се изменат. Грандиозни са Египетските пирамиди, неизмерен е музејот во Лувар, но повеличествени са строежите на Днепар. На пирамидите можеш да им се чудиш и да немееш от возхитение. При музеите можеш да бидеш скаменет. Со своите очи ке констатираш за огромното наследство на истечените векови и ке го видиш железниот чекор на историата. Това са врвови, това са етапи на највозвишеното и нај-забележителното во човешкиот род. Но, они са отражение, а не показалец за изменение. Во Днепрострој е изразена не само волјата на советските народи за светол и срекјен живот, ами и начинот за изменение на действителноста. Советскиот човек е нов човек, затова и искуството му е ново.

И уште нешто покрај *талантот и мирогледот нужна е чесност, доблестност и решителност.* Не можеш да бидеш поет или писател во XX-от век а да бидеш нечестен. Не можеш да бидеш голем поет или писател ако си подлизурец, ако се подмилкуеш. Не можеш да бидеш голем поет или писател ако немаш доблест, смелост и решителност да реагираш против неправдата бргу, на време и непоколебливо. Вистинскиот писател, творецот, инжинерот на човешката душа, обогатен со здрав диалектички метод на мисленје, неможе да биде нечестен. *Нечестен ли е не може да биде голем писател или поет.* Со арка не се влезуе во срцето на народот. Дилетантите времето ке ги изрони и нема таја сила што ке им помогне и ке ги избави. Траг во литературата не се остава со тугји нози. Новиот дух што иде да се наложи на светот е тврд и праволинеен. Штом се јавиш пред публиката ти си должен нај-напред да знаеш да свириш, и после да знаеш што свириш. От свиренјето ке знаеме што талант имаш, а от содржанието ке знаеме што мироглед носиш. *Значи, талантот и мирогледот врват и требе да врват неразделно.* Ако е само талант без мироглед лесно може да се испадне во естетически формализам. Ако е мирогледот без талант, лесно може да се испадне во груб социологизам.

Искуството личи на едно широко бојно поле на кое требе да победиш, но кое требе твоја да биде последната дружина. Требе да бидеш јунак, требе да си здраво наоражен, борбата е со идеи, а не со куршуми. Нужен е мироглед кој ке те води при нај-трудните часови. Без мироглед и нај-голем јунак да си, т. е. талант да си, ти без друго ке ја изгубиш борбата. Нужен е метод на диалектичко мисленје. Секој друг метод на мисленје може да те заблуди, може да ги отапи твоите остриа на писател и грагјанин.

Методот на диалектичкото мисленје учи за ослободуенје на светот, за вечната дружба и лјубов на народите, за новиот слободен човек, за едно вечно братско и солнцево општество и е противоположен на метафизичкиот идеализам!

Венко Марковски

Чествуенето на Сталин во Велес

На 21 о. м. во 9 часот сабајле во нашиот град се одржа сеобшт народен митинг по случај родениот ден и 56 годишнината на гениалниот водач и стратег, маршалот на Велика Русиа—другарот СТАЛИН. Митингот се одржа на градскиот плоштад на кој беше се собрал хиладен народ да го приветствуе и прослави светлиот ден.

Митингот го откри со кратко слово др. Боро Коробар от Н.О.О. По това пред микрофонот се изредиа неколку другари и другарки, кој зборуева за значението, делата и заслугите на др. СТАЛИН Присуствуева и сите представници на власта, женската и младински организации. Исто беше и сета војска от велешкото подручие. Школските деца беја убаво поредени со трансперенти со разни пароли, со кој се манифестираше лјубовта и приврзаност кон нашиот Велик ослободител и покровител.

Непрестани акламации при споменуенето на името на др. Сталин го оглушуева плоштадот. Радос и тржественос се покажуеше от страна на народот, кој ја изразуеше лјубовта кон др. Сталин. Митингот се одржа во нај-голем ред во знак на признателност кон водачот на сите поробени и миролубиви народи. *ПЕТАР П. СТОЈАНОВ, учител*

Курсот за учители от Егејска Македониа

На 20 о. м., во Битола започна учителски курс за 50 интелектуалци от I ударна бригада на Македониа под Грциа.

Курсот раководен от областниот училишен инспектор Лјубен Лапе, кој ке има за цел, да ги подготви горните интелектуалци, за да можат истите, след ослободуенјето на егејскиот дел на Македониа, да послужат на својот заостанал народ во културно-просветно однощение.

На курсот, кој ке трај 15 дена, ке се преподават следните предмети: историјата на македонскиот народ во врска со денешната борба, психологијата на детето, методика, дидактика, обшта педагогија и пеенје.

Курсот беше отворен во свечана обстановка со кратко слово от гимназиалниот учител Кеременджиев, кој пожела на курсистите успех во работата и истакна за нивната света мисија во проведуванјето линијата на просветата во неослободениот дел на Македониа.

(ТАНЈУГ)

Југословенските деца се примаат на секаде во Бугариа

Во канцелариата на ЦМК при НК на ОФ (Отечествениот фронт) се получуват трогателни писма и телеграми, со кои лица, институти и отечественофронтовски комитети сообштуат, дека примаат југословенски деца.

Во с. Русулја — велико-трновско, е уреден за таја цел пансион во кој ке бидат настанени 100 деца, во гр. Кнежа — 100 деца, гр. Перник — 400 деца.

Спорт

Денеска по пладне во 2 часот на спортното игралиште „Македониа“, ке се сретнат тимоите на с. к. „Македониа“ и с. к. „Шар“.

Двата тима ке изкочат во полниот си састав. Интересот за овоа сретнуене во скопската спортна публика е голем оти последното сретнуене мегју тиа два тима даде равен резултат 3 на 3. От друга страна с. к. „Шар“ во последните си сретнуенја со другите скопски тимови се покажа како многу сериозен противник и затова при денешното сретнуене „шарците“ ке вложат сите усилиа да изтргнат по-добар резултат от прошлото сретнуене.

Сцена от советската пиеса „Силата на лјубовта“

Која беше представена на тржествената академиа во Народниот театр по случај 65 години от родениот ден на великиот Сталин.

Ленинградските писатели

Во Ленинград се состоји собрание на ленинградските писатели. Бил направен доклад от којн се гледа дека ленинградските писатели се дали во народно-ослободителната борба сите творчески енергији во полза на родината и Ленинград. Повеке от една трета от писателите участвувале и во народно-ослободителната борба. Хиљади раскази и стихотворенија биле издадени во време на окупацијата. Биле издадени повеке от 300 брошури.

ЗЛОЧИНЕЦОТ Дража Михајлович

„БОРБА“ објавуе соопштението на државната комисија за утврдуене на злочините који са направени от окупаторот и неговите помагачи во задарското подручје и Истарското приморје. „ПОЛИТИКА“ јавуе, дека комисијата е прогласила за злочинец и издајник Дража Михајлович кој е направил многу злочини не само во Босна и Херцеговина него и по други краишта.

Државна Штампарница, книговезница и цинкографија „Гоце Делчев“